

ABVV

Samen sterk

Manifest

Voor solidariteit, tegen egoïsme

MANNEN - VROUWEN

Verwijzingen naar personen of functies (zoals 'werknemer', 'adviseur', ...) hebben betrekking op vrouwen en mannen.

Voor solidariteit, tegen egoïsme

Samen sterk!

Een goede drie maand geleden trokken we naar de stembus. vandaag is er nog altijd geen regering. De onderhandelingen blijven maar aanslepen, zijn ze eigenlijk al echt begonnen? De partijen die zeggen dat ze gewonnen hebben, komen er maar niet toe een 'oranjeblauwe' regering te vormen. Ze struikelen over institutionele kwesties, terwijl ze het over het economisch beleid wel min of meer eens zijn.

Ons land lijkt dan ook meer dan ooit verdeeld en de stelling, als zou dit het einde van België kunnen betekenen, wordt meer dan eens gehoord, soms met een dreigende ondertoon, soms met een zeker fatalisme. Maar we zijn zover nog niet. Vooral omdat een splitsing nog ingewikkelder zou zijn dan een staatshervorming. De financiële middelen en de schuld zouden verdeeld moeten worden, er zou een beslissing moeten komen over het lot van Brussel, over het leger, de politie, de nationale musea,... Bij een splitsing heeft niemand iets te winnen, Vlaanderen niet, Wallonië niet, Brussel niet. En wij, de werknemers, de sociale uitkeringstrekkers, wat hebben wij te winnen bij een nieuwe staatshervorming die zich als zeer verregaand aankondigt? Wie zou er bij winnen? Wie zou er bij verliezen?

Voor het ABVV (onze vakbond heeft ongeveer evenveel Nederlandstalige als Franstalige leden) is het duidelijk: of ze nu in het Noorden of in het Zuiden wonen, de werknemers, de sociaal gerechtigden, de werklozen, de gepensioneerden, de zieken,... hebben hier helemaal niks bij te winnen. De Walen niet, de Brusselaars niet, ook de Vlamingen niet (zelfs al proberen sommigen hen te doen geloven dat ze beter af zouden zijn in een rijk, autonoom Vlaanderen). Precies daarom weigert ook de Vlaamse vleugel van het ABVV mee te huilen met de wolven en hebben we het liever over solidariteit, ook al zitten we daarmee 'in tegenstroom'.

Naast alle berekeningen, naast de 'kosten-baten' analyse, zijn er ook nog principes. En de principes, de waarden van het ABVV steunen op gelijke rechten en solidariteit tussen de mensen. Precies die solidariteit maakt welvaart voor iedereen mogelijk, kan armoede terugschroeven, biedt iedereen bestaanszekerheid, waarborgt sociale vooruitgang en toegang tot onderwijs. Precies die solidariteit tussen de mensen willen sommigen afbouwen, terwijl Europa juist grensoverschrijdende solidariteit en zekerheid aanbeveelt om ons sociaal model te versterken.

Het ABVV is daarom zeker geen verzamelpaats voor nostalgische Belgicisten. In het verleden verleende wij onze steun aan de staatshervorming, voor zover die hervorming ten goede kwam aan iedereen, de dienstverlening aan de burgers er beter van werd, die hervorming een meerwaarde betekende voor ons land en niet raakte aan de solidariteit tussen de mensen.

De institutionele hervormingen uit de oranjeblauwe voorstellen gaan echter een totaal andere richting uit: ze zouden de solidariteitsmechanismen tussen de mensen afbouwen en de werknemers uit het noorden en het zuiden met elkaar in concurrentie brengen. Oranjeblauw mengt institutionele hervormingen (voorgestaan door conservatieve krachten uit het noorden van het land) met economische en fiscale hervormingen (voorgesteld door de liberalen uit beide landsdelen). Dat is voor de werknemers onaanvaardbaar.

Small is (not always) beautiful!

Klein maar (niet altijd) fijn!

Er wordt vaak naar het “subsidiariteitsbeginsel” verwezen om de regionalisering van bepaalde bevoegdheden te rechtvaardigen. Dit concept komt uit Europa en wil zeggen dat iets alleen op een hoger niveau geregeld moet worden indien de lagere echelons het niet beter kunnen. Subsidiariteit is op Europees vlak soms echter ook het voorwendsel om het sociale en fiscale Europa niet te realiseren.

In naam van het ‘dicht bij de burger staan’ leiden bepaalde voorstanders van een regionalisering hier uit af, dat beter zoveel mogelijk zou geregeld worden op het niveau van de gewesten. Maar dit is zeker niet altijd zo en wat geregionaliseerd werd, wordt daarom niet automatisch beter gedaan.

Enkele voorbeelden:

- * de nachtvluchten: de regionalisering van de regelgeving op het geluidsniveau van de vliegtuigen heeft geleid tot een totale verlamming van alle overheden die hiervoor bevoegd zijn. Bij gebrek aan een hiërarchie betreffende normen, kan het federale niveau niets doen zonder onmiddellijk geblokkeerd te worden door een gerechtelijke beslissing, die steunt op een regionale regelgeving. Er wordt stilaan overwogen om deze bevoegdheid opnieuw te federaliseren....
- * het gehandicaptenbeleid: dit werd terecht naar de gewesten overgeheveld. Maar zijn daardoor alle problemen nu automatisch opgelost? In Vlaanderen bestaan er - ondanks beschikbare financiële middelen - ellenlange wachtlijsten en in Wallonië is de AWIPH (het Waalse agentschap voor gehandicapten ook niet bepaald een voorbeeld dat navolging verdient.
- * welk voordeel zouden wij hebben bij het regionaliseren van
  - het verkeersreglement?
  - het inschrijven van auto's?
  - het prijzenbeleid?
  - het spoorwegwet?...

Nu belangrijke beslissingen steeds maar meer op wereldschaal worden getroffen, zou het toch een blijk van gezond verstand zijn om op een zo hoog mogelijk niveau een tegenmacht te organiseren tegenover de globalisering van de economie, op Europees niveau dus. Het federale niveau kon al moeilijk wegen op sommige beslissingen van multinationale ondernemingen. Denkt men nu werkelijk dat meer bevoegdheden voor de gewesten voldoende zouden geweest zijn om bepaalde delocalisaties te vermijden (Renault, VW...) of om op bepaalde gigantische fusies te wegen (overname van Tractebel door Suez, van Arcelor door Mittal). Denken dat je alles veel beter op gewestelijk niveau kunt regelen - terwijl de besluitvorming door de globalisering op steeds grotere niveau's gebeurt - is gewoonweg een illusie.

Sociale zekerheid: communicerende vaten zijn onmisbaar

De sociale zekerheid is ongetwijfeld het grootste deel van de koek die de vlaamse separatisten doet watertanden. Omwille van de solidariteit tussen de burgers zijn precies hier de transfers het belangrijkste. Dat heeft niets van doen met misbruiken of sociaal profitariaat! Dezelfde regels gelden voor iedereen. Bewijs: voor sommige sectoren zijn de kosten in het noorden van het land groter. Maar voor sommige sectoren, waar dit nu niet het geval is, zou de vergrijzing de situatie wel eens kunnen wijzigen. Ook al zou een splitsing van sommige sectoren het Noorden geld kunnen opbrengen terwijl Brussel en het Zuiden van het land er zouden bij verliezen, toch zou dit als een boemerang kunnen terug keren naar diegenen die de splitsing van de sociale zekerheid willen.

Op de 10,5 miljoen inwoners zijn er:

- 57,8 % Vlamingen
- 32,5 % Walen
- 9,7 % Brusselaars.

In verhouding tot de bevolking draagt Vlaanderen echter, globaal genomen, meer bij tot de sociale zekerheid dan de rest van ons land: het aandeel van Vlaanderen in de sociale zekerheid bedraagt 65 %, dat van Wallonië 25 % en dat van Brussel iets meer dan 8 %.

Een eerste algemene verklaring van dit verschil kan gevonden worden in het feit dat

- * de werkgelegenheidsgraad in Vlaanderen hoger ligt
- * de lonen in Wallonië lager liggen.

Het gemiddeld inkomen is er 8 % lager dan in Vlaanderen en 3 % lager dan in Brussel.

De inwoners van Vlaanderen dragen dus meer bij tot de sociale zekerheid dan hun landgenoten uit Brussel en Wallonië.

Deze cijfers zijn gebaseerd op een indeling per woonplaats, niet per werkplek. Zoniet zou Brussel de rijkste regio zijn, samen met Vlaams en Waals Brabant, ondermeer door de internationale aantrekkingskracht van Brussel.

En elders in Europa?

In België zijn de transfers niet belangrijker dan in andere federale landen. Als we zien dat de transfers vanuit Vlaanderen 4,2 % bedragen, dan stellen we vast dat dit cijfer ongeveer hetzelfde is als in andere landen, of zelfs lager dan het solidariteitspercentage tussen gewesten in heel wat andere landen:

* tussen West- en Oost-Duitsland	4,0 %
* tussen Ile-de-France en Nord-Pas-de-Calais	6,0 %
* tussen Zuidoost Engeland en Wales en North West	8,0 %
* tussen Catalonië en Zuid-Spanje	8,5 %
* tussen Stockholm en het hoge noorden	7,6 %

Als we alle sectoren van de sociale zekerheid bekijken, stellen we nog andere verschillen vast, echter niet altijd in dezelfde richting én bovendien duren die verschillen niet eeuwig.

Gezondheid: gelijkspel

In de gezondheidszorg bedraagt

- * het aandeel van Vlaanderen 57,25 % (voor een bevolkingsaandeel van 57,9 %)
- * tegen 33,09 % voor Wallonië (voor een bevolkingsaandeel van 32,53 %).

De verhouding tussen uitgaven en bevolkingsaandeel is dus zo goed als gelijk voor beide gewesten. Het is verduidelijk bewezen dat er in Wallonië helemaal geen overconsumptie is, niet in de gezondheidszorg, evenmin in de sociale zekerheid in het algemeen.

Gezondheid met twee snelheden?

Voor sommige Vlaamse partijen blijft de regionalisering van de gezondheidszorg een doelstelling. In de oranjeblauwe formatiegesprekken werd het debat beperkt tot het eisen van een tussenkomst van de Gemeenschappen in de terugbetaling van de zorgen. Dit is natuurlijk een eerste stap in een bepaalde richting. De regionalisering van de gezondheidszorg zou, in een eerste fase, betekenen dat ziek zijn in het rijkste deel van het land beter terugbetaald wordt dan in de andere landsdelen. Maar de regionalisering zou de deur ook wagenwijd openen voor andere, liberale eisen (ingefluisterd door Europa en de Wereldgezondheidsorganisatie) voor privatisering van de gezondheidszorgverzekering. Daarmee ligt meteen een enorme markt open (voor ons land komt de gezondheidszorg neer op 10 % van het BBP). Maar de grondslag van het verzekeringsstelsel zou, bij een regionalisering van de gezondheidszorg, te zwak zijn om alle risico's correct te dekken. De markt zou dus moeten worden opgedeeld in segmenten (privé verzekeraars doen dit): de 'slechte' risico's zouden er uitgelicht worden en aan wie ervoor kan betalen, zou een verzekering op maat geboden worden. Wat vandaag een sociale verzekering is, zou dan een gewone verzekering worden, met een basisdekking voor de armen en een omnium voor wie het kan betalen. De armen uit het rijkste landsdeel zouden dan minder goed verzorgd worden dan de rijken uit datzelfde landsdeel.

- **VOOR ONS MOET ELKE INWONER VAN ONS LAND HETZELFDE RECHT HEBBEN OP KWALITEITSVOLLE GEZONDHEIDSZORG.**

Kinderbijslag: een steuntje voor de lage inkomens

In vergelijking met het bevolkingsaandeel, krijgt Wallonië verhoudingsgewijs meer kinderbijslag dan Vlaanderen: 34,1 % (bevolkingsaandeel 32,53 %) tegenover 55 % voor Vlaanderen (met een bevolkingsaandeel van 57,9 %). Dit kan verklaard worden door de toekenning van sociale toeslagen, voornamelijk de verhoogde kinderbijslag voor werklozen. De kinderbijslag compenseert - zij het lichtjes - de lage inkomens en heeft dus een herverdelende rol.

Oranjeblauw overweegt de regionalisering van de kinderbijslag. Een verdeling van de begroting, steunend op het bevolkingsaandeel van elk gewest, zou de kinderbijslag in Wallonië en in Brussel doen dalen.

- VOOR ONS MOET ELK KIND RECHT HEBBEN OP DEZELFDE KINDERBIJSLAG.

Meer werklozen in Wallonië, meer bruggepensioneerden in Vlaanderen

Er bestaat een groot verschil inzake werkloosheidsuitkeringen: de totale uitgaven bedragen 56,4 % voor Vlaanderen en 33,8 % voor Wallonië; voor Brussel komt dit op 9,8 % (terwijl het aandeel in de bevolking voor Brussel 9,4 % bedraagt). De cijfers stemmen dus min of meer overeen met de bevolking van elk gewest.

Er zijn echter belangrijke verschillen wat de uitgaven in de werkloosheidssector betreft:

- * in Wallonië liggen de uitgaven voor werkloosheidsuitkeringen het hoogst (dit gewest heeft drie-maal zoveel jonge werklozen als Vlaanderen - en die jongeren krijgen een wachtuitkering -
- * in Vlaanderen liggen de uitgaven voor brugpensioenen, tijdskrediet en activa en voor 'steunmaatregelen' zoals dienstencheques, het hoogst.

	Vlaanderen	Wallonië	Brussel
Werkloosheidsuitkeringen	44%	42%	14%
Andere uitgaven RVA (tijdskrediet, brugpensioenen, dienstencheques,...)	64,5%	30,5%	4,5%

(Source: rapport annuel 2004 de l'ONEm)

- VOOR ONS MOET ELKE WERKLOZE DEZELFDE RECHTEN HEBBEN OM EEN UITKERING TE MOGEN TREKKEN.

Geen enkel ander voorbeeld... nergens...

Vaak grijpen regionalisten het voorbeeld van andere federale landen aan om hun eisen kracht bij te zetten, soms is dit Zwitserland, dan weer de VS, Duitsland... Wel nu er is geen enkele federale Staat waar de werkloosheidsverzekering geregionaliseerd werd! De reden hiervoor is heel simpel: een verzekeringsstelsel is des te efficiënter als het op een groot aantal personen steunt t. Hoe meer de solidariteit verdeeld wordt, hoe beter de risico's gedekt worden. Dit gaat ook op voor de pensioenen en voor de sociale zekerheid in het algemeen.

De jacht op werklozen

Oranjeblauw stelt een strengere controle op de werklozen voor. De druk op hen zou sterker worden, daar waar de werkloosheid hoog is en de vooruitzichten op werk klein.

Armoede voor de langdurig werklozen

Bij de onderwerpen op de onderhandelingstafel staat ook de regionalisering van het beheer en van de uitbetaling van de werkloosheidsuitkeringen. Oranjeblauw stelt een betere uitkering in het begin van de werkloosheid voor, maar daarna een drastische verlaging. Dat zou de langdurig werklozen hard treffen. Dit zou op termijn ook wel eens kunnen uitdraaien op een beperking van de werkloosheidsuitkeringen in de tijd. Hierdoor zouden langdurig werklozen, die binnen een 'redelijke termijn' geen nieuwe baan vonden, in armoede vervallen. De notie 'abnormaal lange werkloosheid' duikt dus opnieuw op, met dat verschil dat de sancties nu alle categorieën werkzoekenden zouden treffen en niet alleen meer de samenwonenden.

Pensioenen: het kan verkeren!

Als we de pensioenen per gewest bekijken, kunnen we besluiten dat de verhouding pensioenen en bevolkingsaandeel bijna gelijk is.

Maar de vergrijzing zal in Vlaanderen sterker doorwegen dan in Wallonië en in Brussel. Het bevolkingsaandeel van Vlaanderen zou tegen 2050 dalen tot 55,4 % (tegen 58 % vandaag); dat van Wallonië zou tot 34,5 % stijgen (vandaag is dat 32,6 %) en dat van Brussel zou stijgen tot 10,1 % (vandaag 9,4 %). Met een bevolkingsaandeel van slechts 55 % zou Vlaanderen dan 60 % van de 65-plussers vertegenwoordigen. Dit betekent dat de pensioenuitgaven zich dus lichtjes zullen verplaatsen van de ene regio naar de andere. Maar dat zal ook gelden voor de uitgaven in de gezondheidszorg.

Met pensioen op 70 jaar?

Zou dat echt een toeval zijn? De pensioenen komen niet voor op het lijstje van 'te regionaliseren posten'. Oranjeblauw denkt er daarentegen wel aan om het pensioen niet meer afhankelijk te maken van de leeftijd, maar wel van de loopbaan. Bovendien zouden alleen de effectief gewerkte jaren meetellen (met uitzondering van de perioden van thematisch tijdskrediet). Het is zeer onduidelijk wat er met de jaren werkloosheid zou gebeuren. Steeds in diezelfde logica zouden jongeren die studeren en pas op hun 25ste beginnen werken, pas op hun 70ste recht hebben op een volledig pensioen! En dan zwijgen we nog over het pensioen van de deeltijdse werknemers...

– Zonder solidariteit onder de mensen, geen sociale zekerheid

De discussie over de transfers in de sociale zekerheid heeft niets te maken met het debat over de eventuele misbruiken en de uitgaven, maar wel met de vraag naar de grenzen aan de solidariteit onder de mensen. Precies die solidariteit is de basis van elk sociaal zekerheidsstelsel. De financiering ervan wordt gewaarborgd in functie van het bijdragevermogen van elkeen. Door de hogere werkgelegenheidsgraad en het hogere gemiddeld inkomen is dit bijdragevermogen vandaag hoger in Vlaanderen dan in Wallonië.

Ons sociaal zekerheidsstelsel stoelt op het verzekeringsprincipe (werkloosheid, pensioen, invaliditeit) én op de solidariteit (tussen actieve en niet actieve werknemers, tussen gezonde en zieke mensen, tussen jongeren en ouderen). Deze solidariteit bestaat binnen de diverse takken van de sociale zekerheid (ongeveer 75 % van de totale uitgaven in de gezondheidszorg gaan naar zo'n 10 % van de bevolking), maar ook tussen die diverse takken. Sinds de oprichting van het Globaal Beheer van de sociale zekerheid zijn transferstromen mogelijk in functie van de behoeften, als een soort communicerende vaten dus. Die transferstromen doorbreken komt neer op het geleidelijk afbouwen van het stelsel zelf. Terwijl de veroudering die transfers steeds meer onmisbaar zal maken.

– De sociale zekerheid is van de werknemers!

De vakbonden zijn er de grondleggers van, niet de separatisten!
Het ABVV pleit voor solidariteit, tegen egoïsme en sociale achteruitgang!

Arbeidsmarkt: wie wint, verliest!

Op de arbeidsmarkt is een duidelijk verschil merkbaar tussen Noord en Zuid, een verschil op het vlak van productiviteit, activiteit en werkloosheid. Het arbeidsbeleid splitsen staat dus bovenaan de oranjeblauwe agenda. De werkgelegenheid regionaliseren betekent verschillende loonsvoorwaarden in het Zuiden en in het Noorden. De Belgische werknemers moeten nu al horen dat hun lonen hoger liggen dan die van hun Duitse collega's. Als het loonbeleid wordt gesplitst, zal men de Vlaamse werknemers zeggen dat ze te gulzig zijn in vergelijking met de Waalse... En aan de Waalse werknemers zal men zeggen dat ze moeten "matigen" om competitief te blijven ten opzichte van de Vlamingen. Enkel de werkgevers zullen er wel bij varen.

Werkgelegenheid is al in grote mate een geregionaliseerde materie

Het algemene werkgelegenheidsbeleid is federaal. De RVA beheert de werkloosheidsverzekering en -reglementering, betaalt de werkloosheidsuitkeringen, het brugpensioen en de economische werkloosheid via de vakbonden; betaalt ook rechtstreeks verschillende vergoedingen in geval van inactiviteit (tijdskrediet...) en beheert de steunmaatregelen voor de werkgelegenheid en de inschakeling.

De gewesten zijn bevoegd voor de vorming en plaatsing van werknemers via instellingen als de VDAB, ACTIRIS, Brussel-vorming of FOREM. Bovendien kunnen de gewesten een autonoom beleid voeren op het vlak van de steunmaatregelen voor de werkgelegenheid en de ondernemingen.

Een nutteloze splitsing...

De verschillende werkloosheidscijfers in Noord en Zuid zijn een feit. Dergelijke verschillen bestaan echter ook binnen de gewesten zelf. De situatie in Antwerpen is volledig verschillend van die in West-Vlaanderen. Dezelfde verschillen doen zich ook voor in Wallonië, bijvoorbeeld tussen Henegouwen en Waals-Brabant. Als deze verschillen kunnen worden beheerd binnen één gewest, kan dat ook op een niveau hoger. Het werkgelegenheidsbeleid regionaliseren zou niets bijbrengen, tenzij men het zou sub-regionaliseren, of zelfs "provincialiseren", zodat het beter zou zijn afgestemd op de subregio's...

- Samenwerking

De werklozen, en in het bijzonder de Waalse werklozen, wordt een gebrek aan mobiliteit verweten. De afzonderlijke plaatsingsdiensten maakten het hen echter niet makkelijk: de Forem (de Waalse tegenhanger van de VDAB) en de VDAB gaven elkaar geen werkaanbiedingen door. Ondertussen is dat wel het geval. Een door de FOREM georganiseerde jobbeurs in Zaventem trok vele duizenden Waalse werkzoekenden aan. In de regio Doornik - Moeskroen - Kortrijk werd een nog meer doorgedreven samenwerking opgezet. De plaatsingsdiensten uit Vlaanderen en Wallonië werken er samen om de mobiliteit tussen de gewesten te bevorderen. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan vorming, vooral aan taallessen. Een beetje goede wil volstaat en is efficiënter dan egocentrisme.

Het argument van de regionale verschillen houdt dus geen steek. Te meer daar de gewesten sowieso al over meerdere hefboomen beschikken en - uiteraard in overleg met het federale niveau - hun eigen accenten kunnen leggen (o.m. werkhervattingspremies voor oudere werknemers, begeleiding van werklozen, versoepeling van de immigratie vanuit de nieuwe lidstaten dankzij de mogelijkheid per regio een specifieke lijst op te stellen van knelpuntberoepen).

Een onaanvaardbare splitsing...

Belangrijk is ook dat in geen enkel Europees land - dat als federale staat is georganiseerd - de werkloosheidsuitkeringen naar de gewesten worden overgedragen.

De reden daarvoor ligt voor de hand: een verregaande splitsing zou ernstige problemen veroorzaken en zou de fundamentele van de solidariteit, die het cement vormt, ondermijnen.

Eens de werkloosheidsuitkeringen zijn overgedragen, is de stap naar een overdracht van sociale bijdragen, en dus van de indirecte loonlasten, vlug gezet. Het zou dan ook logisch zijn dat als elk gewest voor zijn eigen werklozen betaalt, de inkomsten, d.w.z. de sociale bijdragen, ook worden geregionaliseerd.

De sociale bijdragen worden geheven op de lonen. Daar waar er minder werkloosheid is, zouden ze verlaagd kunnen worden (dat is net wat de Vlaamse werkgevers eisen).

Dit zou een kettingreactie teweegbrengen, waarbij verschillende domeinen zoals de sociale zekerheid, het brugpensioen, het tijdskrediet en de bijhorende financiering betrokken zouden zijn.

De fiscaliteit zou evenmin gespaard blijven, wat zou neerkomen op verschillende belastingen en ontvangsten in de regio's.

De lonen als mikpunt

Door deze kettingreactie, zouden de lonen in het noorden en het zuiden niet meer volgens dezelfde regels worden bepaald. Daarbij zou de stap naar de overdracht van de loononderhandelingen niet meer zo veraf zijn. Het federale interprofessionele overleg zou van zijn inhoud ontdaan zijn en de arbeidsvoorwaarden, die de essentie vormen van dit overleg, zouden op een verschillende manier evolueren in Vlaanderen, Brussel en Wallonië.

Dit zou ondernemingen met vestigingen in verschillende regio's in het land heel wat hoofdbrekens bezorgen, maar ook de werknemers zouden er ongetwijfeld op achteruit gaan: zij zouden het instrument van solidariteit tussen de sterkere en de zwakkere werknemers verliezen en zouden af te rekenen krijgen met onderlinge loonconcurrentie.

- **Gelijk werk, gelijk loon!**

Voor de sector van de grootdistributie zou de regionalisering van het loonbeleid een ware klucht worden. Delhaize bijvoorbeeld heeft winkels in heel het land. Zouden we kunnen aanvaarden dat werknemers van de vestigingen in Aarschot, Braine-l'Alleud en Anderlecht voor hetzelfde werk een verschillend loon krijgen? Of om het nog gekker te maken dat mensen in één zelfde bedrijfseenheid verschillende loonsvoorwaarden zouden hebben naargelang van hun woonplaats? Het ABVV heeft altijd gestreden voor het principe "Gelijk loon voor gelijk werk". Dat geldt voor de lonen van vrouwen, maar ook voor die van mannen! Hoe kunnen de ondernemingen die hun bedrijfszetel in Brussel hebben, de situatie in heel het land beheren? Zullen ze bijzondere modaliteiten moeten toepassen om de lonen te betalen, de sociale bijdragen te storten, activeringsuitkeringen te ontvangen...naargelang de "regionale identiteit" van de werknemer of van de technische bedrijfseenheden? Zullen de werknemers van deze ondernemingen verschillende economische werkloosheidsuitkeringen ontvangen? Wordt al wie niet in het gewest werkt waar hij of zij woont dan een grensarbeider in het ander gewest?

Meer werken om minder te verdienen?

De nota Letermé introduceert het principe van de tijdsparrekening: de werknemer moet zelf zijn loopbaanonderbrekingen financieren door niet opgenomen verlofdagen en overuren, of zelfs een deel van het loon, op te sparen. Maar zo iets bestaat al: dan heet dat "verlof zonder wedde" of nog "meer werken om minder te verdienen". Dit betekent het einde van het tijdskrediet en meer in het algemeen voor collectief en solidair omkaderde vormen van arbeidsduurverkorting!

Kan er sprake zijn van een goede combinatie van werk en gezinsleven en van het bestrijden van stress, als mensen voortdurend moeten werken en de meest onmogelijke uren moeten kloppen? Kan men de werknemers, die hun huur de hoogte in zien gaan, die maar net hun lening en hun facturen kunnen betalen en ook nog eens de energie- en voedingsmiddelenprijzen zien stijgen, zeggen dat ze hun 13de maand opzij moeten zetten, om later verlof te kunnen nemen wanneer ze het nodig zullen hebben?

Slecht geïnformeerde werkgevers

De regionalisering van de loonvorming is ook een eis van Vlaamse werkgevers die het productiviteitsverschil tussen noord en zuid benadrukken en het federale niveau - en dus ook de loonnorm - voor de regeling van de loonvorming op losse schroeven willen zetten.

Hun pleidooi vertrekt van een gebrekkige kennis van de situatie op het vlak van de loonvorming:

- De loonnorm is geen eenheidsworst, maar een gemiddelde en indicatieve norm die plaats biedt voor verscheidenheid naargelang van de sector. Bovendien is er ruimte voor een regionaal (aanvullend) beleid op het gebied van inkomsten (bijv. studietoelagen, opleidingscheques, kortingen woon-werkverkeer).
- De verschillen in productiviteit worden niet verklaard door gewestelijke specificiteiten, maar door sectorale kenmerken. Studies tonen aan dat productiviteit voor 97% wordt bepaald door de sector en dat de regio slechts een beperkte determinant is voor de productiviteit.
- Het gewicht van de loononderhandelingen ligt net op het niveau van de sectoren en niet op het federale interprofessionele niveau, dat enkel een indicatief kader geeft. Regionalisering van het loonoverleg geeft daarentegen geen antwoord op sectorale verschillen.
- Binnen sectoren is er bovendien soms ook ruimte voor gedecentraliseerde onderhandelingen (bijv. provinciale CAO's: metaal, social profit, overheidsdiensten)
- In sommige sectoren ligt het gewicht op ondernemingsvlak, zoals in de chemie.
- Sommige studies schatten het productiviteitsverschil tussen Vlaanderen en Wallonië op 10 à 14%, terwijl de Walen gemiddeld 8 à 10 % minder verdienen. Dit bewijst dat het federale loononderhandelingskader niet belet dat er regionale verschillen zijn.
- Geregionaliseerde loononderhandelingen zouden wel eens andere resultaten kunnen hebben dan hun pleitbezorgers hopen: hogere looneisen in Vlaanderen, die dan ongetwijfeld zouden nagevolgd worden in de eisenbundels in Wallonië.

We mogen bij ons niet afbreken wat we willen opbouwen in Europa

De concurrentie tussen werknemers leidt tot een lawine van delokalisaties naar lage-loonlanden, van West-Europa naar Oost-Europa en van Oost-Europa naar China of Zuid-Amerika. Niemand is nog veilig. Een andere negatieve uitwerking zijn de slechtere loon- en arbeidsvoorwaarden bij ons. Om hun job te kunnen behouden, moesten de Duitse werknemers van VW een verlenging van hun werktijd aanvaarden. Niet lang daarna moesten de werknemers van VW Vorst aanvaarden dat er gesnoeid werd in hun jobs en in de productiekosten, alvorens te worden overgenomen door Audi... Het is net dit soort concurrentie dat we bestreden hebben door het principe van het land van oorsprong in de Bolkenstein-richtlijn te dwarsbomen. Wij strijden voor een sociaal Europa waarbij de arbeids- en loonvoorwaarden naar boven toe worden geharmoniseerd om te vermijden dat de werknemers met elkaar in concurrentie worden gebracht. Gelijke rechten betekent ook een Europese harmonisering van de sociale-zekerheidssystemen. Wij kunnen niet aanvaarden dat bij ons wordt afgebroken wat we willen opbouwen in Europa.

Fiscale hefboom: opgepast voor de terugslag

Het fiscale instrument is één van de hefbomen waarover de conservatieven in Vlaanderen zelf willen beschikken. Belastingen betekenen echter niet enkel opbrengsten voor de Staat. Ze zijn ook een economisch oriëntatie-instrument. Wie bepaalde delen ervan wil regionaliseren, heeft ongetwijfeld niet aan alle gevolgen gedacht. Kijk uit voor de terugslag...

Belastingverlagingen kunnen een bepaald gedrag aanmoedigen, net zoals de belastingen zelf een ander gedrag kunnen afschrikken. Er zijn echter andere domeinen waar belastingen een rol kunnen spelen: milieu, gezinsbeleid, mobiliteitsbeleid, werk (fiscale aanmoediging van overuren, oudere werknemers aan het werk houden enz.)

Minder belastingen = minder jobs

Het pleidooi voor meer fiscale autonomie op het vlak van de vennootschapsbelasting is duidelijk een conservatieve eis van hen die de fiscale concurrentie willen gebruiken als middel om de openbare uitgaven te beperken, of van hen die denken dat de belastingverlaging volstaat om de groei en de werkgelegenheid te bevorderen. Er zijn nochtans voldoende studies die aantonen dat het minder duur maken van kapitaal ten opzichte van arbeid geen werkgelegenheidsbeleid is.

Met belastingverlagingen op vennootschapswinsten creëer je geen banen, wel integendeel: er kunnen zelfs jobs verloren gaan. De openbare diensten, die heel wat werknemers tewerkstellen, worden als eerste getroffen wanneer de Staat budgettaire moeilijkheden heeft. Minder inkomsten, minder middelen voor de openbare diensten, minder openbare diensten, minder middelen voor het openbaar vervoer dat afhangt van het federale niveau, minder middelen voor veiligheid (politie, straathoekwerkers...), minder middelen voor justitie (cipiers...), minder middelen om reserves aan te leggen in het licht van de vergrijzing enz.

Minder belastingen = minder inkomsten

De voorstanders van het separatisme hebben blijkbaar niet nagedacht over de gevolgen ervan: de personenbelasting zou moeten worden betaald in "de regio waar de belastingplichtige werkt", wat aanzienlijke fiscale minderopbrengsten zou betekenen voor de regio waar de pendelaars wonen die in Brussel komen werken. Op het eerste zicht heeft Brussel daar alles bij te winnen, Vlaanderen daarentegen (met 225.000 pendelaars) en Wallonië (met 125.000 pendelaars) zouden heel wat fiscale inkomsten verliezen.

Stop de neerwaartse spiraal

Op Europees vlak komt de fiscale concurrentie de laatste jaren vooral tot uiting in de vennootschapsbelasting. Deze fiscale concurrentie heeft een kettingreactie van belastingverlagingen teweeggebracht en enkele landen overwogen de invoer van een "flat tax" (één enkele, niet-progressieve, lage aanslagvoet voor alle inkomens).

De Europese vakbeweging wil deze neerwaartse spiraal een halt toeroepen door de invoering van een Europese minimumbelasting van een toereikend niveau, waar de vennootschapbelasting niet onder mag gaan.

Het is onaanvaardbaar dat de fiscale concurrentie tussen de gewesten in ons land zou worden aangewakkerd door de vennootschapsbelasting te regionaliseren of door het recht op afcentiemen in te voeren.

